

STENPRISET 2020

Tre finalister visar stenens bredd

En imponerade spännvidd som samtidigt visar att allt är möjligt! Så sammanfattar Kai Marklin, juryordförande och ordförande i Sveriges Stenindustriförbund, valet av finalisterna till Stenpriset 2020.

– Nordisk djungel i stadsparken i Lund är ett mycket fint exempel på genomtänkta satsningar på utemiljö, förnyelsen av NK i Stockholm understryker naturstenens betydelse för en klassisk byggnads identitet och nya Obeliskens på Slottsbacken är ett monumentalverk som visar att ingenting är omöjligt, bara bottenstycket – postamentet – väger 43 ton och är närmare fyra meter högt, säger Kai Marklin.

NORDISKA KOMPANIET

STOCKHOLM

NK är ett naturstenspalats där de klassiska svenska marmorsorterna Brännlyckan, Ekebergsmarmor och Kolmårdsmarmor utgör länkar mellan varuhusets historia och framtid. I ett förnyat NK hittar man det bästa av vad svenska stenindustri har att erbjuda i form av stenkvalitet, hantverk och nya tekniska lösningar.

FOTO: ANNA RUT FRIDHOLM

NORDISK DJUNGEL

STADSPARKEN LUND

Nordisk djungel satte punkt för ett tioårigt arbete med att förnya Stadsparken i Lund, enligt ett förslag från landskapsarkitekt Ulf Nordfjell. Stenarbetena har genomgående haft en stor betydelse för parkens gestaltning. Skiffersorterna Oppdal och Offerdal har använts i markbeläggning, murar, trappor vattenfall och stenblock. Formaterna varierar från 38 ton block till stendetaljer som knyter samman parken.

FOTO: EDGE

OBELISKEN

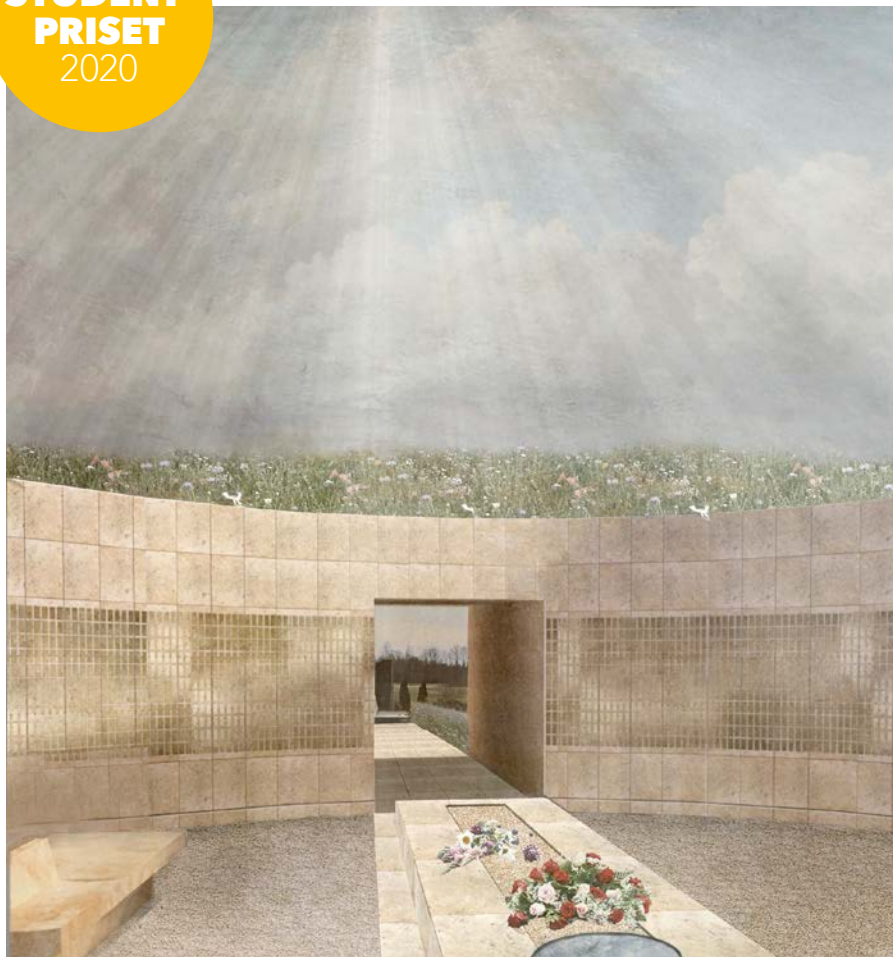
SLOTSBACKEN STOCKHOLM

Efter tre års frånvaro har en klassisk Stockholmssiluett återuppstått: Obeliskens på Slottsbacken – ett mästarprov i natursten i alla led. Den 300 ton tunga och 30 meter höga stenpjäsen är tillverkad av nyhuggen svensk Tossene Grå Bohus, levererad av Hallindens Granit, bearbetad av stenhuggaren Ted Zaar och hans medarbetare och monterad av stenentreprenören Närkesten.

Fler bilder på obeliskens hittar du på sid 24-30.

FOTO: HALLINDENS GRANIT

Ängskastellet vinner designpriset för studenter

När allmänheten fått ge sina röster i finalen stod Ängskastellet som vinnare i årets designtävling för SLU-studenter, arrangerad av Tankesmedjan Movium, Sveriges Kyrkogårds och Krematorieförbund (SKKF) och Sveriges Stenindustriförbund.

BAKOM VINNARFÖRSLAGET STÅR nyut-examinerade studenterna Emma Nilsson och Ossian Trotzig, vid institutionen för landskapsarkitektur i Ultuna. Vinnarduon belönas med prissumman 100 00 kronor.

Årets uppdrag var att formge en utökning av askgravlunden Linnéan på S:t Sigfrids griftegård i Borås, ritad av landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson och anlagd 2012.

Förslaget Ängskastellet påminner

till den yttre formen om äldre tiders gravkullar, inte helt olik den typ av gravar som var vanliga under vikingatid. Kullen står i samklang med den omgivande ängsnaturen. Via två ingångar leds besökaren in till kullens inre, ett runt rum med tilltagna utrymmen för både sorg och minnen. Omgiven av en 3,5 meter hög vall och med ett ljusinsläpp från ett öppet tak bildas ett slags utomhuskapell, nästan som en tempelplats. Stenbänkar är strategiskt utplacerade

för att både kunna ge avskildhet och skapa gemenskap. Väggarna är täckta med kalkstenstenplattor som utgör en fond som också kan kläs med minnesplaketter, utformade som tidningarnas dödsannonser med personliga avsked.

- Förslaget är en del av vårt examensarbete. Vi studerade bland annat hur olika kulturers begravningstraditioner har förändrats genom århundradena. Viss inspiration hämtade vi från Högarna i Uppsala och andra liknande gravhögar och minnesmonument som förekommer i olika kulturer, säger Ossian Trotzig.

EMMA NILSSON BETONAR platsens betydelse och vikten av att skapa en kontext av något beständigt, som också knyter an till historien.

- Det är ju en minnesplats som generationer ska kunna återkomma till och mötas av detaljer och symboler som försäkrar att minnet av de döda består.

Stenvalet är en sådan viktig detalj. Kalkstenen är gotländska Norrvange, utsedd till Årets sten 2020, som har en ljusvarm ton och ett utmärkande inslag av fossiler. Norrvange förekommer också i många medeltida kyrkobyggnader i länder runtom i Östersjö-området, inte minst användes den ofta vid tillverkning av dopfuntar.

- Den ger också ett lite mer personligt avtryck, och just fossilerna blir också lite som en hälsning från historien som påminner om att vi alla är en del av ett större skeende och sammanhang över lång tid, säger Ossian.

Nu hoppas både Ossian och Emma att få se förslaget förvekligas av Svenska kyrkan i Borås.

- Även om det är en idétävling, så har vi ändå noga tänkt igenom genomförbarheten. Det ska fungera och har en naturlig förankring till platsen, säger Emma. ■